

URHEILUTIEDON SM-KILPAILU 2018

Kunakin kysymyksen maksimipistemäärä on 1, joten kilpailun maksimipistemäärä on 100. Alakohtia sisältävien kysymysten alakohdissa jaetaan osapisteitä siten, että yhden kysymyksen alakohtien yhteenlaskettu maksimipistemäärä on 1.

Vastaukseen ei saa sisällyttää nimiä tms. enempää kuin kysymyksessä mainittu oikea määrä. Miinuspisteitä ei missään kohdassa jaeta.

Kysymykset koskevat yleistä sarjaa (miehiä ja/tai naisia), ellei kysymyksen kohdalla toisin mainita. Olympiakisoilla tarkoitetaan varsinaisia olympiakisoja mukaan lukien välikisat 1906. Arvokisoilla tarkoitetaan olympia-/paralympia-, MM- ja EM-kilpailuja.

Henkilöiden nimissä edellytetään sekä etu- että sukunimen mainitsemista, ellei toisin mainita. Jos etunimi puuttuu tai on väärä, saa vastauksesta puolet täysin oikean vastauksen tuomasta pistemäärästä.

Seuroista tai liitoista vaaditaan koko nimi (ry- tai vastaavan liitteen saa jättää pois) ellei seuralla ole vakiintunutta lyhennettä. Koko nimen kirjoittamisesta muistutetaan myös kunkin kysymyksen kohdalla.

Tähdellä (*) merkityissä kysymyksissä ei saa tarjota samaa vastausta useampaan kuin yhteen alakohtaan.

Vastausaikaa kansallisessa osassa on 1,5 tuntia ja tauon jälkeen käytävässä kansainvälisessä osassa samoin 1,5 tuntia.

KYSYMYKSET / KOTIMAINEN OSIO

1. Minkä yleisurheilulajin henkilökohtaisen Suomen-mestaruuden voitti v. 1918
a) Hubert Gädde? b) Lisie Nyström?
2. Kenen suomalaisen olympiavoittajan nimestä (kutsumaetunimi + sukunimi voittohetkellä) saadaan anagrammi
a) ITSETUNNON POLVI? b) HIIVASIENEN LAKKO?
3. Mikä seura voitti historiansa toistaiseksi ainoan jääkiekon Suomen-mestaruuden v. 1963 parhaana maalintekijänään ja pistemiehenään tuolla kaudella Pentti Jokinen?
4. Kuka Nilsiässä syntynyt, talvisodassa haavoittunut ja 29-vuotiaana kotirintamalla käsikranaatin räjähdysten seurauksena kuollut hiihtäjä oli vuoden 1936 olympiakisoissa varamiehenä ja voitti urallaan kolme maailmanmestaruutta, joista yhden 18 kilometrillä ja kaksi viestissä?
5. Ketkä kaksi olympiakisojen ohjelmaan kuuluvan henkilökohtaisen yleisurheilulajin ulkoratojen Suomen-ennätystä hallussaan pitävää urheilijaa ovat syntyneet muualla kuin Suomessa?
6. Lentopallon naisten Suomen-mestaruus on tällä vuosituhannella mennyt vain kerran johonkin muuhun kaupunkiin kuin Hämeenlinnaan tai Saloon. Mihin kaupunkiin?
7. a) Kuka edusti Suomea naisten pikaluistelussa Pyeongchangin olympiakisoissa 2018?
b) Kuka on hänen olympiakisoissakin kilpaillut äitinsä (vastauksessa mainittava tyttönimi, ei siis samaa sukunimeä kuin a-kohdassa kysytään)?
8. Kuka suomalaisurheilija voitti maailmanmestaruuden – uransa ainoan – olympiakisojenkin ohjelmaan kuuluvassa lajissa Barcelonassa, Espanjassa v. 2003?
9. Ketkä kaksi suomalaista ovat voittaneet moottoripyörätrialin maailmanmestaruuden?
10. Kuka kaksinkertainen olympiaedustaja katkaisi yhdistetyssä hiihdossa Rauno Miettisen vuonna 1969 alkaneen Suomen-mestaruuksien putken voittamalla uransa ainoan Suomen-mestaruuden vuonna 1976?
11. Minkä, olympiakisojen ohjelmaankin kuuluvan urheilun EM-kilpailuissa Roosa Kanerva sijoittui kahdeksanneksi v. 2017?
12. Kuka on maajoukkuehiihtäjä Anssi Pentsisen vaimo?
13. * Mistä kaupungista on kotoisin Futsal-liigan seura
a) Leijona Futsal? b) Liikunnan Riemu? c) Mad Max? d) Ruutupaidat?
14. Kuka toisen polven ratamoottoripyöräilijä voitti ensimmäisenä suomalaisena ratamoottoripyörä SuperSport-luokan MM-osakilpailun syksyllä 2017?
15. a) Kenen arvokisajääkiekkoilijan veli näytteli viime vuonna valmistuneessa, vuoden 1995 jääkiekon MM-kultajoukkueesta kertovassa elokuvassa Suomen pelaajaa numero 13?
b) Kuka pelasi Suomen joukkueessa numerolla 13 jääkiekon MM-kisoissa 1995?
16. Mikä
a) länsisuomalainen seura on voittanut historiansa ainoan pesäpallon Suomen-mestaruuden v. 1970 miesten SM-sarjassa?
b) itäsuomalainen seura on voittanut historiansa ainoan pesäpallon Suomen-mestaruuden v. 1990 naisten SM-sarjassa?
Seurojen koko nimet on mainittava vastauksessa.
17. Ketkä kaksi suomalaista purjehtijaa purjelautailija Tuuli Petäjä-Sirénin lisäksi ovat kilpailleet kolmissa olympiakisoissa yhden hengen veneluokissa?

18. Missä urheilumuodossa jääkiekkoilija Harri Linnonmaan setä Olavi Linnonmaa edusti Suomea Helsingin olympiakisoissa 1952?
19. Ketkä täyskaimat (kutsumaetunimi ja sukunimi samat):
 - Viime vuonna 80 vuotta täyttänyt jalkapalloilija, jonka niin Suomen Palloliitto kuin Urheilutoimittajain liittokin valitsivat vuoden jalkapalloilijaksi Suomessa vuosina 1961 ja 1963 ja joka oli voittamassa Pohjoismaiden mestaruutta vuonna 1964.
 - Viime vuonna 60 vuotta täyttänyt terveystieteiden professori ja Paavo Nurmi -keskuksen ylilääkäri sekä suunnistuksen maailmanmestarin aviomies?
20. Minkä kaupungin keilailuseuroja on lajissaan Suomen suurimpiin kuuluva, v. 2006 perustettu Bay, joka on voittanut naisten SM-liigan ja ollut muutenkin viime vuosien menestyneimpiä suomalaisia keilailuseuroja?
21. Kuka jääkiekon miesten SM-liigan tämän kauden päätuomareista on pelaajana voittanut Suomen-mestaruuden v. 1998 sekä pelannut 179 ottelua SM-liigan runkosarjassa ja 26 ottelua pudotuspeleissä?
22. Kun mukaan ei lasketa sellaisia otteluita, joissa HJK pelasi, eikä kahta 1980-luvun jatkosarjaottelua, joihin jaettiin runsaasti sponsoroituja ilmaislippuja, nähtiin Suomen jalkapallon pääsarjan suurin yleisömäärä 7.5.2004 Lahdessa Jari Litmasen tehdessä paluun kotimaan kentille, mitä oli paikalla todistamassa 12850 katsojaa. Mikä sarjanousijajoukkue, joka kahden kauden jälkeen syksyllä 2005 putosi Veikkausliigasta eikä ole sen koommin sinne palannut, pelasi tuossa ottelussa FC Lahtea vastaan päätyen tasapeliin 1-1?
23. Kuka koripalloilija sai 48-vuotiaana maaliskuussa 2018 toisena täyteen 500 pelattua naisten Korisliigan runkosarjaottelua ja on ainoana pelannut yli 100 naisten Korisliigan pudotuspeliottelua?
24. * Minkä neljästä Grand Slam -turnauksesta Henri Kontinen on voittanut
 - a) miesten nelinpelissä? b) sekanelinpelissä?
25. Kuka oli vuoden 2016 olympiakisoissa ainoa suomalainen painonnostaja
 - a) miesten sarjoissa? b) naisten sarjoissa?
26. Miesten 4x1500 metrin viestijuoksun SM-kultaa voittivat savonlinnalaiset seurat vuosina 1985, 1986, 1988 ja 1990. Ensimmäisen mestaruuden edellä mainituista voitti Savonlinnan Viesti ja viimeisen Savonlinnan Riento. Mikä seura ylsi voittoon vuosien 1986 ja 1988 viesteissä? Seuran koko nimi on mainittava vastauksessa.
27. Kuka suomalainen saavutti vuonna 2017 EM-pronssia lajissa, jonka nimeen liittyy luku 70.3 (kyseessä on desimaaliluku, joka suomalaisittain oikeaoppisesti kirjoitettuna olisi 70,3)?
28. Ketkä kaksi suomalaista ovat saavuttaneet olympiamitalin 10 kilometrin ampumahiihdossa?
29. Kuka moninkertainen Euroopan-mestari ja vuoden 1994 maailmanmestari valittiin Urheilutoimittajain liiton äänestyksessä vuoden 1995 naisurheilijaksi Suomessa hänen etunimikaimansa saatua tuon valinnan vuosina 1993 ja 1994?
30. Mikä Antti Teivaisen ohjastama tamma, jonka nimi on monille tuttu yöelämästä, voitti ravikuningatar-tittelin neljä kertaa peräkkäin v. 1987-1990?
31.
 - a) Millä nimellä pesäpallon viisinkertainen Suomen-mestari ja kahdeksankertainen Itä-Länsi-pelaaja Alexander Saloranta tunnettiin pelaajauransa aikana?
 - b) Minkä seuran pelaajana hän nuori viisi Suomen-mestaruuttaan voitti?
32. Kenen suomalaisen olympiaedustajan v. 2009 ilmestyneestä elämäkertakirjasta on seuraava teksti: "Sain käyttööni upouuden beigenvärisen Ford Vedetten, jota valmistettiin vuosina 1948-1954. Auto jäi Ranskan Fordin viimeiseksi suureksi automalliksi tehtaan siirtyessä myöhemmin Simcan omistukseen. Totuin nopeasti ranskalaiseen liikennekulttuuriin, joka tuntui jotenkin selväpiirteisemmältä kuin Suomessa. Temperamenttiset ranskalaiset selvittivät itse omat liikenneongelmansa vilkkaasti keskustellen ja elehtien, eikä poliisia tarvittu joka asiassa hätiin."?
33. * Minkä urheilun
 - a) maailmanmestari vuodelta 2001 on Marika Mikkola?
 - b) nuorten maailmanmestari ja nykyinen maajoukkueurheilija on Monika Mikkola?
34. Kuka on viimeisimpänä suomalaisena miesnyrkkeilijänä voittanut MM-mitalin ja myös viimeisimpänä suomalaisena miesnyrkkeilijänä kilpaillut olympiakisoissa?
35. Kuka kutsumaetunimeltään a) Olavi, b) Pekka on edustanut Suomea olympiakisoissa 800 metrin juoksussa?
36. Kenen tunnetun urheilutoimittajan isä saavutti työläisolympialaisissa 5000 metrin juoksun voiton ja kakkossijan v. 1931-1937 sekä setä voiton 1500 metrin juoksussa v. 1937?
37. Minkä urheilumuodon kansainvälisellä liitolla, jolla oli v. 1986-1994 suomalainen puheenjohtaja, oli vuoteen 1996 saakka nimilyhenne IYRU ja vuosina 1996-2015 ISAF?
38.
 - a) Mistä kaupungista tulee salibandyn kuluva kauden liigaseura SB Welhot?
 - b) Mikä salibandyn kuluva kauden liigaseura pelaa kotiottelunsa Kastellin monitoimitalossa?
39.
 - a) Kuka on ainoana suomalaisena saavuttanut soudussa olympiamitalin veneen perämiehenä?
 - b) Kuka on viimeisimpänä suomalaisena kilpaillut olympiakisojen soudussa veneen perämiehenä ja on edelleenkin kaikkien aikojen nuorin suomalainen soudun olympiaedustaja?

40. Kenen suomalaiskuljettajan kartanlukijana rallin MM-sarjassa toimii Jonne Halttunen?
41. Minkä urheilun suomalaisia huipputuomareita on
 - a) Arto Teittinen? b) Maria Colliander?
42. Kuka työläisolympialaisissakin mestaruuden voittanut suomalaisurheilija voitti kahdesta varsinaisten olympiakisojen kultamitalistaan ensimmäisen kukistamalla mm. hopeamitalisti László Pappin?
43. Mitkä kaksi tällä vuosikymmenellä jalkapallon miesten Suomen Cupin voittanutta seuraa eivät ole koskaan voittaneet jalkapallon miesten Suomen-mestaruutta?
44. Kuka on Suomen naisten lentopallomaajoukkueen nykyinen päävalmentaja? Hän pelasi Suomen miesten maajoukkueessa mm. EM-kilpailuissa 2007, jolloin Suomi sijoittui neljänneksi ja jolloin joukkueeseen kuului myös Suomen miesten maajoukkueen nykyinen päävalmentaja Tuomas Sammeltu.
45. Minkä urheilun tapahtuma on vuodesta 1997 alkaen 12 kertaa järjestetty Talisker Whisky Atlantic Challenge, johon suomalaisista on viimeksi osallistunut Sam Öhman?
46. Kuka suomalaisista sijoittui parhaiten syksyn 2017 Nebelhorn Trophy -kilpailussa?
47. Vuoden 1981 kreikkalais-roomalaisen painin MM-kisoissa Oslolla Suomi saavutti neljä mitalia, mikä on määrällisesti II maailmansodan jälkeisen ajan Suomen MM-kisaennätys yhdessä vuoden 1951 vapaapainin MM-kisojen kanssa vaikka kummallakaan kerralla yksikään mitaleista ei ollut kultaa. Kuka vuoden 1981 suomalaismitaliteista on
 - a) suomalaisen pääministerin sukunimikaima?
 - b) sukunimeltään kesällä 2017 konkurssiin asetetun kauppaetun kaima?
48. Minkä suomalaisen valtakunnallisen urheilujärjestön virallinen tiedotuslehti on nimeltään Ikiliikkuja?
49. a) Mitkä kaksi liigajoukkuetta ovat kaudella 2017-2018 pelanneet vastakkain, kun kentällä ovat olleet Raimo Summasen poika Miko Summanen ja Vesa Viitakosken poika Valtteri Viitakoski?
b) Minkä maan maajoukkuetta Valtteri Viitakoski on edustanut MM-kisoissa?
50. Minkä nimisen, vuonna 2013 markkinoille tulleen videopelin mestari on Lasse Urpalainen, joka Team Liquid -joukkueen jäsenenä oli elokuussa 2017 Seattlessa voittamassa tämän elektronisen urheilun rahakkaimman pelin The International -turnauksen yli 10,8 miljoonan dollarin ykköspalkintoa?

KYSYMYKSET / KANSAINVÄLINEN OSIO

51. a) Kuka samojen kisojen olympiavoittaja vannoi 20-vuotiaana olympiavalan talviolympiakisoissa 1960?
b) Kuka parhaat urheiluvuotensa tuolloin jo taakseen jättänyt olympiavoittaja vannoi 43-vuotiaana olympiavalan kesäolympiakisoissa 1960?
52. Mikä kirjoitusasultaan sama lempinimi oli/on sekä Argentiinan jalkapallon vuoden 1930 MM-hopeajoukkueen kapteenilla Manuel Ferreiralla että eräällä 2010-luvun suomalaisella yleisurheilun arvokisaedustajalla?
53. Missä lajissa saavutti vuoden 2017 yleisurheilun MM-kilpailujen ainoan mitalinsa
a) Brasilia? b) Syyria?
Mainitse myös, onko kyseessä miesten vai naisten laji!
54. Mikä katalonialainen jalkapalloseura voitti kotikentällään Estadi Montilivillä Real Madridin 2-1 Espanjan liigassa 29.10.2017 eli pari päivää Katalonian itsenäisyysjulistuksen jälkeen?
55. Ketkä kaksi ajajaa ovat voittaneet Formula 1- autoilun henkilökohtaisen maailmanmestaruuden sekä ennen Keke Rosbergia että hänen jälkeensä?
56. Minkä maan maajoukkuetta edusti vuoden 2017 koripallon EM-kilpailujen arvokkaimmaksi pelaajaksi valittu Goran Dragić?
57. Kuka on mäkihyppääjänä osallistunut kahdeksan kertaa olympiakisoihin?
58. Minkä maan ainoa telinevoimistelun olympiavoittaja on
a) vuonna 2004 permannon voittanut Kyle Shewfelt?
b) vuonna 2012 renkaat voittanut Arthur Zanetti?
59. Pyeongchangin talviolympialaisissa eniten mitaleita naisten maastohiihdossa keräsivät Norjan Marit Bjørgen sekä Ruotsin Charlotte Kalla ja Stina Nilsson mutta kuka Krista Pärmäkosken lisäksi sijoittui seitsemän parhaan joukkoon jokaisella kuudella naisten maastohiihtomatalla (neljällä henkilökohtaisella matkalla sekä parisprintissä ja viestissä)?
60. a) Kuinka monta joukkuetta pelasi jalkapallon naisten EM-lopputurnauksessa v. 2017?
b) Minkä joukkueen Englanti voitti a-kohdassa mainitun EM-lopputurnauksen avausottelussaan ennätysellisesti maalein 6-0?
61. Kuinka monta pistettä olympiakisojen jousiammunnassa saa yhdellä nuolella osumalla maalitaulun sinisen ja punaisen alueen rajalle?
62. Mikä maa voitti alppihiihdon joukkuekilpailun olympiakultaa Pyeongchangissa 2018?

63. Kuka "Cincinnati Kobra" -lempinimellä tunnettu ammattinyrkkeilijä nousi NBA-liiton tunnustamaksi raskaan sarjan maailmanmestariksi ottamalla pistevoiton Jersey Joe Walcottista mutta menetti sittemmin jo kiistattomaksi tunnustetun MM-tittelinsä kaksi vuotta myöhemmin tyrmäystappiolla samalle miehelle?
64. Minkä maalainen on tenniksen Ranskan avoimen kaksinpelimestaruuden
a) vuonna 1995 voittanut Thomas Muster?
b) vuonna 1997 voittanut Iva Majoli?
65. Kuka italialainen pyöräilylegenda voitti
a) Ranskan ympäriajon v. 1938 ja 1948 sekä Italian ympäriajon v. 1936, 1937 ja 1946?
b) Ranskan ympäriajon v. 1949 ja 1952 sekä Italian ympäriajon v. 1940, 1947, 1949, 1952 ja 1953?
66. Mikä pikaluistelussa sittemmin erittäin menestynyt maa saavutti lajin ensimmäiset olympiakultamitalinsa, kolme kappaletta, Grenoblessa 1968?
67. Venäjä voitti naisten viestihiihdon Lahden MM-kilpailuissa 2001. Kuka oli tuosta kultamitalijoukkueesta ainoa, joka ei jäänyt kiinni dopingin käytöstä uransa aikana? Hän voitti viestissä kaikkiaan kolme olympiakultaa ja kuusi maailmanmestaruutta mutta ei voittanut yhtään henkilökohtaista arvokisakultaa.
68. Mikä maa saavutti ensi kertaa 38 vuoteen pöytätenniksessä maailmanmestaruuden, kun sen sekanelinpelipari voitti MM-kultaa vuonna 2017 (maan edellinen mestaruus oli siis vuodelta 1979)?
69. Kenen Formula 1 -autoilun maailmanmestarin sukunimestä saadaan ensimmäinen kirjain muuttamalla erään Euroopan maan nykyisen, avoimesti homoseksuaalin pääministerin sukunimi? Vastauksessa on tietysti mainittava myös maailmanmestarin etunimi.
70. Eräällä menestyneellä, v. 1979 syntyneellä jääkiekkopelaajalla on sukunimenä sama nimi kuin Suomen uusimmalla kansallispuistolla.
a) Minkä maan maajoukkuetta hän on edustanut?
b) Missä joukkueessa hän on voittanut kolme Stanley Cupia? Joukkueen koko nimi on mainittava vastauksessa.
71. Mikä lumilautailulaji on ollut olympiakisojen ohjelmassa ainoastaan v. 2014 (sekä miehet että naiset kilpailivat tuolloin tuossa lajissa)?
72. a) Millä saarella on syntynyt Ranskan jalkapallomaajoukkueelle vuoden 2016 EM-kisoissa kolme maalia tehnyt Dimitri Payet?
b) Missä englantilaisseurassa hän pelasi kesästä 2015 tammikuuhun 2017 ennen paluutaan Ranskaan?
73. Turkin Derya Büyükcuncu on yksi kolmesta uimarista, jotka ovat kilpailleet kuusissa olympiakisoissa. Ketkä kaksi keskenään samaa maata edustavaa uimaria ovat myös käyneet läpi kuudet olympiakisat ja niistä viimeiset Büyükcuncun tavoin paraikaa kuluvalle vuosikymmenellä?
74. Minkä seuran päävalmentajana Gregg Popovich on viisi kertaa juhlinut NBA:n mestaruutta? Seuran koko nimi on mainittava vastauksessa.
75. Missä Ruotsin kunnassa sijaitsee Göransson Arena, jossa on pelattu jääpallon miesten maailmancup vuodesta 2009?
76. Minkä urheilun hallitsevia olympiavoittajia ovat mm. Liam Heath ja Lisa Carrington?
77. Mistä kaupungista siirtyi Los Angelesiin amerikkalaisen jalkapallon seura
a) Rams v. 2016? b) Chargers v. 2017?
78. Kesällä 2017 suunnistuksen Venlojen viestin voitti ruotsalaisseura Alfta Ösa OK, jonka nelihenkiseen joukkueeseen kuului kaksi ruotsalaista suunnistajaa.
a) Minkä maan kaikkien aikojen ensimmäiset Venlojen viestin voittajat olivat nelikon kaksi muuta suunnistajaa, molemmat saman vuoden MM-mitalisteja?
b) Mikä sama sukunimi on a-kohdassa kysytyistä suunnistajista toisen tyttönimi ja toisen nykyinen, avioliiton myötä saatu sukunimi?
79. Minkä urheilun maailman parhaita naisia oli 1930-luvulla ja vielä vähän toisen maailmansodan jälkeenkin englantilainen Betty Uber (hän kilpaili kansainvälisellä tasolla myös eräässä toisessa urheilussa mutta nyt kysytään hänen ykköslajiaan)?
80. Mikä jalkapallon miesten Saksan pääsarjan, Bundesliigan tämän kauden joukkueista
a) pelaa kotiottelunsa Sinsheimin kaupungissa?
b) on perustettu vasta vuonna 2009 ja pelaa nyt toista kautta pääsarjassa?
81. Mistä maasta kotoisin olevia seuroja Kanadan ja Yhdysvaltain lisäksi on pelannut naisten jääkiekkoliiga CWWHL:ssä kaudella 2017-2018?
82. Kuinka monessa kreikkalais-roomalaisen painin painoluokassa kilpailtiin vuoden 2016 olympiakisoissa (painoluokkia oli saman verran kuin miesten vapaapainissa ja naistenkin vapaapainissa)?
83. a) Mikä maa voitti miesten lentopallon maailmanliigan v. 2015 ja 2017?
b) Kuka mestarijoukkueen pelaaja, joka seuratasolla pelaa Italian Modenassa, valittiin maailmanliigan arvokkaimmaksi pelaajaksi v. 2015 ja 2017?

84. Branden Grace teki vuonna 2017 golfin Britannian avointen kolmannella kierroksella historiaa pelaamalla miesten Major-turnausten kaikkien aikojen alhaisimman 18 reiän kierrostuloksen.
a) Kuinka monta lyöntiä Grace käytti tuohon ennätyskierrokseensa?
b) Mitä maata Grace edustaa?
85. Minkä maalaiset veljekset sijoittuivat pyöräilyn Ranskan ympäriajossa toiseksi ja kolmanneksi v. 2011? Menestyneempi heistä oli toinen jo vuonna 2009 ja nousi vuoden 2010 ympäriajon voittajaksi Espanjan Alberto Contadorin dopinghylkäyksen jälkeen.
86. Minkä urheilun kaksinkertaisia olympiavoittajia 2010-luvulta ovat Kaillie Humphries ja Heather Moyse?
87. Uinnin maailmanmestaruuskilpailut 2017 käytiin Unkarin pääkaupungissa Budapestissa viime heinäkuussa.
a) Yhdysvallat oli kisojen menestyksekkäin maa mutta missä ratauintimuodossa (vapaa-, selkä-, rinta-, perhos- vai seka-) se ei voittanut yhtään kultamitalia?
b) Mikä maa sai alun perin kisaisännyyden mutta luopui siitä vuonna 2015?
88. Kuka olympia- ja MM-mitalisti sekä MM-turnauksen tähdistökentälliseenkin valittu jääkiekkoilija pelasi juniorina samassa joukkueessa kuin NHL:ssä jo yli 500 ottelua pelanneet Lars Eller ja Mikkel Bødker?
89. a) Italian Paolo Rossi oli vuoden 1982 jalkapallon MM-kisojen maalikuningas kuudella maalillaan. Mitä kolmea maata vastaan hän nuo maalinsa teki?
b) Kuinka monta ottelua maailmanmestaruuden lopulta voittanut Italia voitti kolmesta alkulohko-ottelustaan jalkapallon MM-kisoissa 1982?
90. Kuka haitilaisen isän ja japanilaisen äidin tytär, jonka sukunimenä on hänen syntymäkaupunkinsa nimi, saavutti tennisuransa ensimmäisen kaksinpelin WTA-turnausvoiton Indian Wellsissä maaliskuussa 2018?
91. Mikä maa on ainoana voittanut vesipallossa niin miesten kuin naistenkin olympiakultaa, jos mukaan ei lasketa vuoden 1904 kisoja, jolloin voiton vei yksi mukana olleista kolmesta yhdysvaltalaisesta seurajoukkueesta?
92. Kuka itäsaksalainen ampumahiihtäjä hallitsi 10 kilometrin arvokisakilpailuja ensimmäisinä kausina pienoiskiväärin kilpa-aseeksi tulon jälkeen? Hän voitti 10 kilometrillä maailmanmestaruuden v. 1978, 1979 ja 1981 sekä olympiakultaa v. 1980. Sittenmin hän voitti kaksi maailmanmestaruutta myös 20 kilometrillä ja viestistäkin hänellä on maailmanmestaruuksia.
93. St. Louis Blues ja Vancouver Canucks ovat pelanneet jääkiekon Stanley Cupin finaaleissa kolmena kautena ja hävinneet joka kerta. Mikä joukkue on päässyt finaaleihin kahdesti ja hävinnyt molemmat koitokset (kun mukaan ei lasketa Minnesota North Starsia, joka kahden tappion jälkeen muutti Dallasiin ja voitti siellä Stanley Cupin)? Ensimmäisellä kerralla joukkueen ykkösnyrkkinä oli The French Connection -ketju, jossa pelasivat Rick Martin, Gilbert Perreault ja René Robert. Toisessa finaalisarjassa joukkuetta piti pystyssä Vezina Trophylla useasti palkittu eurooppalainen maalivahti. Joukkueen koko nimi on mainittava vastauksessa.
94. Yleisurheilun MM-kilpailuissa 1987 ja kesäolympialaisissa 1988 miesten maratonin mitaleilla olivat samat kolme juoksijaa, tosin järjestyksen vaihdellessa. Eurooppalaisista tuohon kolmikkoon kuului italialainen Gelindo Bordin.
a) Kuka kenialainen saavutti maratonilla MM-kultaa 1987 ja olympiahopeaa 1988?
b) Mitä maata edusti toinen noissa kahdessa juoksussa mitaleille yltänyt afrikkalainen?
95. Kuka on ainoa alppihiihtäjä, joka on voittanut syöksylaskussa kaksi olympiakultaa?
96. Missä urheilumuodossa Etelä-Amerikan ainoat henkilökohtaiset olympiamitalistit ovat vuonna 1932 pronssia saavuttanut Guillermo Douglas ja vuonna 1948 hopeaa saanut Eduardo Risso sekä edellisten naapurimaata edustanut, vuonna 1968 pronssia ja vuonna 1972 hopeaa saavuttanut Alberto Demiddi? Ei-henkilökohtaisia mitaleja näiltä kahdelta maalta löytyy yhteensä yksi kulta ja kolme pronssia.
97. Ketkä kaksi veljestä voittivat nyrkkeilyssä olympiakultaa Montrealissa v. 1976?
98. Judon MM-kilpailuissa 2017 miesten alle 100-kiloisten sarjan mestaruuden voitti silloin 21-vuotias Aaron Wolf. Mitä maata hän edustaa?
99. Missä urheilulajissa, jonka peliaika on 3x15 minuuttia, Declan Farmer ratkaisi Yhdysvalloille viimeisimmän arvoturnauksen voiton tekemällä loppuottelussa kolmannen erän viimeisellä minuutilla tasoitusmaalin ja jatkoajalla voittomaalin?
100. Minkä valtion nykyisen presidentin veli, etunimeltään Patrekur, on ollut käsipallon olympiaedustaja ja vuodesta 2011 Itävallan miesten käsipallomaajoukkueen päävalmentaja?

TASATILANNEKYSYMYYS (tämä ratkaisee sijoituksen sadan kysymyksen jälkeen tasapisteissä olevien kilpailijoiden välillä; lähemmäksi oikeaa vastannut sijoittuu paremmin):

Kuinka paljon Ville Peltonen, Saku Koivu ja Jere Lehtinen keräsivät yhteensä tehopisteitä NHL:n runkosarjassa tulokaskaudellaan 1995/1996? Maaleja ja syöttöjä ei tarvitse eritellä vaan vastaukseksi riittävät tehopisteet yhteensä.

URHEILUTIEDON SM-KILPAILU 2018 / VASTAUKSET

1. a) **Korkeushypyn**,
b) **100 metrin juoksun** (se olikin tuohon aikaan SM-kilpailuissa naisten ainoa hk. laji).
2. a) **Pentti Linnosvuo** (olympiakultaa ammunnessa v. 1956 ja 1964).
b) **Heikki Savolainen** (olympiakultaa voimistelussa v. 1948).
3. Rauman **Lukko**.
4. **Pauli Pitkänen**.
5. **Frantz Kruger** (miesten kiekonheiton SE, syntynyt Etelä-Afrikan tasavallassa)
ja **Eduard Hämäläinen** (miesten kymmenottelun SE, syntynyt Neuvostoliitossa).
6. **Pieksämäelle** (Pieksämäki Volley voitti mestaruuden v. 2004).
7. a) **Elina Risku**, b) **Anneli Repola** (kilpaili Lake Placidin olympiakisoissa 1980).
8. **Hanna-Maria Seppälä** (maailmanmestaruus 100 metrin vapaauintissa).
9. **Yrjö Vesterinen** (v. 1976, 1977 ja 1978) ja **Tommi Ahvala** (v. 1992, lisäksi halli-MM v. 1993).
10. **Erkki Kilpinen**.
11. **Uimahyppyjen** (1 metrin ponnahduslautahypyt). EM-kilpailut käytiin Kiovassa ja ohjelmassa olivat ainoastaan uimahypyt, joten uinti ei kelpaa vastaukseksi.
12. **Laura Arffman** (Ylen urheilutoimittaja).
13. * a) **Akaa**, b) **Jyväskylä**, c) **Valkeakoski**, d) **Vaasa**.
14. **Niki Tuuli** (Magny-Coursissa 1.10.2017). Moottoripyöräilijänä kilpaillut isä on John Tuuli.
15. a) **Julius Hongan** (MM-kisaedustaja 2017, veljen nimi Valtteri), b) **Marko Palo**.
16. a) **Uvilan Pesä-Veikot**, b) **Viinijärven Urheilijat**.
17. **Sari Multala** (E-jollassa v. 2000 ja 2004 sekä Laser Radialissa v. 2012)
ja **Tapio Nirikko** (Finnjollassa v. 2008, 2012 ja 2016).
18. **Pyöräilyssä** (2 km:n tandem-ajossa Ensio Niemisen kanssa).
19. **Olli Heinonen** (Timo Taulon toimittaman ”Jalkapalloileva juristi - muistikuvia Olli Heinosen elämästä”
-kirjan sivulla 121 kerrotaan, että kirjan päähenkilö oli viralliselta etunimeltään Olavi vuoteen 1966, jolloin virallinen vakiintuneen kutsumanimensä. Kysymyksessä mainittu suunnistuksen maailmanmestari on Eija Koskivaara).
20. **Lahden** (kuten englanninkielisen nimen suomeksi kääntämällä voi päätellä).
21. **Tom Laaksonen** (SM-kultaa HIFK:ssa 1998, pelannut liigaa myös Bluesissa, pelaajana toiseksi eniten liigaotteluita tämän kauden päätuomareista Jari Levosen jälkeen).
22. **TP-47** eli Tornion Pallo -47.
23. **Kenya Robinson** (lopetti uransa Äänekosken Huiman pelaajana pelattuaan vuodesta 1997 alkaen Suomessa myös SB-Girlsissä, Panttereissa ja BC Nokiassa).
24. * a) **Australian** avoimet (2017), b) **Wimbledonin** (2016).
25. a) **Milko Tokola** (19. sija 85 kg:n sarjassa), b) **Anni Vuohijoki** (10. sija 63 kg:n sarjassa).
26. **Savon Mailerit**.
27. **Kaisa Sali** (o.s. Lehtonen; myös vanha sukunimi kelpaa vastaukseksi, koska meni vasta viime vuonna naimisiin). Lajina oli triathlonin puolimatka, josta käytetään myös nimeä Ironman 70.3 matkan pituuden (70,3 mailia) mukaan.
28. **Harri Eloranta** (v. 1992) ja **Ville Räikkönen** (v. 1998).
29. **Sari Laine** (Suomen kaikkien aikojen menestynein karateka; vuosien 1993 ja 1994 naisurheilija oli kävelijä Sari Essayah).
30. **Valomerkki**.
31. a) **Paula Saloranta** (hän vaihtoi etunimeään sukupuolenkorjauksen jälkeen),
b) **Lapuan Virkiän** (v. 2011, 2012, 2013, 2014 ja 2015).
32. **Aulis Rytkösen**, joka pelasi jalkapalloa olympiakisoissa v. 1952 ja ammattilaisena Ranskassa Toulouse FC:ssä v. 1952-1960. Erkki Alajan kirja "Monsieur Magic - Aulis Rytkönen" ilmestyi v. 2009.
33. * a) **Suunnistuksen** (viestin maailmanmestari 2001).
b) **Purjehduksen** (Laser Radial -luokassa nuorten maailmanmestari 2014 ja alle 21-vuotiaitten maailmanmestari 2016).
34. **Joni Turunen** (MM-pronssia v. 1995 ja 2001, olympiaedustaja v. 2000, nuorten maailmanmestari v. 1994).
35. a) **Olavi Talja** (v. 1952), b) **Pekka Juutilainen** (v. 1964).
36. **Pentti Salmen** (isä Valto Salmi, setä Rauni Salmi).
37. **Purjehduksen** (IYRU tuli sanoista International Yacht Racing Union ja ISAF sanoista International Sailing Federation, ja nykyisin järjestön nimenä on World Sailing; suomalaisena puheenjohtajana on toiminut Peter Tallberg).
38. a) **Kuopiosta**, b) **OLS** eli Oulun Luistinseura.
39. a) **Matti Niemi** (nelosissa v. 1956), b) **Antero Yli-Ikkelä** (16-vuotiaana kaksikoissa v. 1972).

40. **Kalle Rovannerän.**
41. a) **Golfin** (tuomarina mm. US Openissa 2017).
b) **Kouluratsastuksen** (sai ensimmäisenä suomalaisena nykyjärjestelmän mukaisen kv. viiden tähden tuomarioikeuden v. 2017). Ratsastus riittää vastaukseksi.
42. **Väinö Kokkinen** (työläisolympiavoitto v. 1925, olympiakultaa v. 1928 ja 1932; olympiavastustaja László Papp oli luonnollisestikin eri mies kuin samanniminen nyrkkeilyn kolminkertainen olympiavoittaja).
43. **FC Honka** (cup-voitto 2012) ja **RoPS** eli Rovaniemen Palloseura (cup-voitto 2013).
Molemmat ovat Veikkausliigassa sijoittuneet parhaimmillaan hopealle.
44. **Tapio Kangasniemi.**
45. **Soudun** (kilpailu Atlantin yli Kanarian La Gomeralta Karibian Antiguaan).
46. **Viveca Lindfors**, joka tällä 6. sijallaan hankki "selkänahastaan" Suomelle maapaikan Pyeongchangin olympiakisojen naisten taitoluisteluun vaikkei sitten itse päässytään kisoihin.
47. a) **Tapio Sipilä** (nykyisen pääministerin Juha Sipilän sukunimikaima), b) **Ilpo Seppälä.**
Muut suomalaismitalistit olivat Mikko Huhtala ja Pertti Ukkola.
48. **Suomen Aikuisurheiluliiton** (puoli pistettä vanhasta nimestä Suomen Veteraaniturheiluliitto).
49. a) Salibandyliigan seurat Westend **Indians** ja **Nokian KrP.**
b) **Kanadan** (MM-kisoissa 2016).
50. **Dota 2** (joukkueen muut jäsenet olivat Saksasta, Bulgariasta, Jordaniasta ja Libanonista).
51. a) **Carol Heiss** (taitoluistelun olympiavoittaja v. 1960),
b) **Adolfo Consolini** (kiekonheiton olympiavoittaja v. 1948).
52. **Nolo** (kyseinen yleisurheilija on Nooralotta Neziri).
53. a) **Miesten 20 kilometrin kävelyssä** (Caio Bonfim, pronssia),
b) **Miesten korkeushypyssä** (Majd Eddin Ghazal, pronssia).
54. **Girona FC.**
55. **Nelson Piquet** (v. 1981, 1983 ja 1987) ja **Niki Lauda** (v. 1975, 1977 ja 1984)
(Keke Rosberg voitti v. 1982).
56. **Slovenian**, joka voitti Euroopan-mestaruuden 2017.
57. **Noriaki Kasai** (japanilainen mäkihyppääjä v. 1992-2018, kaksi olympiahopeaa ja yksi -pronssi).
58. a) **Kanadan**, b) **Brasilian.**
59. Yhdysvaltain **Jessica Diggins** (kultaa parisprintissä sekä kolme viidettä sijaa, yksi kuudes sija ja yksi seitsemäs sija).
60. a) **Kuusitoista**, b) **Skotlannin** (kyseessä oli naisten EM-lopputurnausten suurimpaan maalieroon päättynyt ottelu).
61. **Seitsemän** (maalitaulun yhden ja kahden pisteen alueet ovat valkoisia, kolmen ja neljän pisteen alueet mustia, viiden ja kuuden pisteen alueet sinisiä, seitsemän ja kahdeksan pisteen alueet punaisia sekä yhdeksän ja kymmenen pisteen alueet keltaisia, ja osumalla sinisen ja punaisen rajalle ollaan kuuden ja seitsemän pisteen rajalla, jolloin rajan rikkomalla saa seitsemän pistettä).
62. **Sveitsi.**
63. **Ezzard Charles** (sai v. 1949 Joe Louisin luovuttaman tittelin voittamalla Walcottin mutta hävisi tälle v. 1951).
64. a) **Itävaltalainen**, b) **kroatialainen.**
65. a) **Gino Bartali**, b) **Fausto Coppi.**
66. **Alankomaat** eli Hollanti (Grenoblessa kultamitalille luistelivat Kees Verkerk miesten 1500 metrillä, Carry Geijssen naisten 1000 metrillä ja Ans Schut naisten 3000 metrillä).
67. **Nina Gavriljuk** (viestissä olympiakultaa 1988, 1994 ja 1998 sekä MM-kultaa 1987, 1993, 1995, 1997, 1999 ja 2001, henkilökohtaisilla matkoilla viisi arvokisamitalia).
68. **Japani** (sekanelinpelin MM:n v. 2017 voitti pari Maharu Yoshimura / Kasumi Ishikawa, ja edellinen maailmanmestari oli miesten kaksinpelin v. 1979 voittanut Seiji Ono).
69. **Sebastian Vettelin** (maailmanmestari 2010, 2011, 2012 ja 2013), jolla on lähes sama sukunimi kuin Luxemburgin pääministerillä Xavier Bettelillä.
70. a) **Slovakiaa**, b) **Chicago Blackhawksissa** (2010, 2013, 2015).
Pelaaja on Marián Hossa. Hossan kansallispuisto avattiin Suomussalmella v. 2017.
71. **Paripujottelu** tai parierikoispujottelu (eri laji kuin parisuurpujottelu, joka on ollut useamman kerran olympiaohjelmassa).
72. a) **Réunionilla**, b) **West Ham** Unitedissa.
73. Ruotsalaiset **Lars Frölander** (v. 1992-2012) ja **Therese Alshammar** (v. 1996-2016).
74. **San Antonio Spursin** (mestaruudet 1999, 2003, 2005, 2007 ja 2014; toiminut seuran päävalmentajana vuodesta 1996 ja on edelleen samassa tehtävässä).

75. **Sandviken**-nimisessä kunnassa (Sandvik ja Sandvika ovat eri paikkoja mutta niistä annetaan armolliset puoli pistettä).
76. **Melonnan** (molemmat kajakkiyksiköiden 200 metrin voittajia Riosta 2016, Carrington mestari jo Lontoosta 2012).
77. a) **St. Louisista**, b) **San Diegosta**.
78. a) **Venäjän** (Galina Vinogradova ja Natalia Gemperle).
b) **Vinogradova** (Galina on omaa sukuaan Galkina ja Natalia on omaa sukuaan Vinogradova).
79. **Sulkapallon** (hän voitti Englannin avoimen mestaruuden kaksinpelissä v. 1935 sekä useita kertoja naisten nelinpelissä ja sekanelinpelissä, ja hänen mukaansa on nimetty naisten MM-joukkuekilpailu Uber Cup; kakkoslaajissaan tenniksessä hän ylsi Wimbledonin kaksinpelissä parhaimmillaan neljännelle kierrokselle).
80. a) TSG 1899 **Hoffenheim**, b) RB **Leipzig**.
81. **Kiinasta** (Kunlun Red Star, jota edustivat suomalaiset Noora Rätty ja Annina Rajahuhta, sekä Vanke Rays).
82. **Kuudessa** (59, 66, 75, 85, 98 ja 130 kg).
83. a) **Ranska**, b) **Earvin N'Gapeth**.
84. a) **62** lyöntiä (vanhan ennätyksen 63 lyöntiä teki ensimmäisenä Johnny Miller vuoden 1973 US Openissa ja sitä sivuttiin lukuisia kertoja, viimeksi vuoden 2017 US Openissa, joten sen tiedon opettelemiseen oli runsaasti aikaa eikä useamman lyönnin ennätysparannus ole kovin todennäköistä; näin ollen pisteille pääsemiseksi vaaditaan täsmälleen oikea vastaus),
b) **Etelä-Afrikan** tasavaltaa.
85. **Luxemburgilaiset** (Andy ja Fränk Schleck).
86. **Kelkkailun** (rattikelkkailussa kahden naisen kelkan olympiakultaa v. 2010 ja 2014; Humphries saavutti lisäksi olympiapronsia v. 2018).
87. a) **Selkäuinnissa** (kultamitalit Ranskaan, Venäjälle, Kiinaan, Australiaan, Kanadaan ja Brasiliaan; Yhdysvallat sai vain kolme hopea- ja neljä pronssimitalia),
b) **Meksiko** (isäntäkaupunkina Guadalajara).
88. **Michelle Karvinen** (Tanskassa syntynyt, juniorina poikajoukkueissa pelannut naispelaaja; Suomen maajoukkueessa pronssia olympiakisoissa 2010 ja 2018 sekä MM-kisoissa 2009, 2011, 2015 ja 2017; MM-kisojen tähdistökentällisessä 2011).
89. a) **Brasiliaa** (kolme maalia jatkolohkon toisessa ottelussa), **Puolaa** (kaksi maalia välierässä) ja **Saksaa** (yksi maali loppuottelussa) (0,25 pistettä per oikea joukkue).
b) **Nolla** (tasapeli Puolaa, Perua ja Kamerunia vastaan) (0,25 pistettä oikeasta vastauksesta).
90. **Naomi Osaka** (hän asuu Yhdysvalloissa mutta edustaa Japania ja nousi Indian Wellsin voittonsa myötä WTA-rankingissa seuraavalla viikolla sijalle 22).
91. **Italia** (miesten olympiakultaa v. 1948, 1960 ja 1992, naisten v. 2004).
92. **Frank Ullrich**.
93. **Buffalo Sabres** (vuosina 1975 ja 1999, joista jälkimmäisellä kerralla maalivahtina loisti Dominik Hašek).
94. a) **Douglas Wakihuri** (sukunimi esiintyi aikoinaan myös muodossa Wakihuru).
b) **Djiboutia** (Hussein Ahmed Salah, joka saavutti vielä MM-hopeaa 1991).
95. **Katja Seizinger** (v. 1994 ja 1998).
96. **Soudussa**. Mitalimaat ovat Uruguay ja Argentiina. Kultamitali on Helsingistä 1952, pariainokaksikosta (argentiinalaispari Tranquilo Capozzo - Eduardo Guerrero).
97. **Michael Spinks** (keskisarjassa) ja **Leon Spinks** (raskaassa keskisarjassa), molemmat myöhemmin ammattilaisten raskaan sarjan maailmanmestareita.
98. **Japania**.
99. **Kelkkajääkiekossa** (Pyeongchangin paralympialaisissa 2018).
100. **Islannin** (Guðni Thorlacius Jóhannesson presidentti elokuusta 2016).

Tasatilannekysymyksen vastaus: **86** pistettä. Ville Peltosella 31 ottelussa $2+11=13$, Saku Koivulla 82 ottelussa $20+25=45$ ja Jere Lehtisellä 57 ottelussa $6+22=28$.